

Стручно-методолошко мишљење везано за врсту и рационалну употребу ЛЗО за потребе Градског штаба за ванредне ситуације града Београда

Рационална употреба личне заштитне опреме (ЛЗО) од стране запослених у јавним и комуналним предузећима нездравствене делатности на територији Београда, током повећаног ризика од ширења изазивача COVID-19, категорисање радних места и процена ризика којем запослени могу бити потенцијално изложени током обављања својих редовних пословних активности у оквиру радног времена, морају бити усклађени са важећим актом о процени ризика на радном месту предузећа и урађени од стране особе задужене за безбедност на раду у оквиру истог правног лица.

У наредној табели даје се преглед степена ризика и могућа врста изложености изазивачу COVID-19, као и ЛЗО и мере заштите препоручене да се користе, односно примене од стране запослених у различитим предузећима и организацијама нездравствене делатности.

Препоруке намењене за примену у <u>нездравственим</u> установама и организацијама							
Ризик и изложеност изазивачу КОВИД-19		Препоручена лична заштитна опрема (ЛЗО)				Радни простор и непосредно радно окружење	
Степен ризика	Тип изложености	Маска за лице (хируршка, за једнократну употребу или памучна за виšekратну употребу - коју је након коришћења могуће дезинфиковати)	Рукавице (хируршке, за једнократну употребу или за виšekратну употребу - од материјала који је након коришћења могуће дезинфиковати)	Визир (за једнократну употребу или за виšekратну употребу од материјала који је након коришћења могуће дезинфиковати)	Комбинезон једноделни (за једнократну употребу или за виšekратну употребу од материјала који је након коришћења могуће дезинфиковати)	Параван (од чврстог провидног материјала који је могуће дезинфиковати)) за раздвајање у случајевима када није могуће остварити међусобну удаљеност од 2 метра	Дезинфекција (топла вода и детерџент, након чега примена дезинфекционог средства на бази 70%-тног алкохола, или водоник пероксида)
Изузетно	Пренос, превоз, транспорт,	Обавезно	Обавезно	Обавезно	Обавезно	Обавезно	Обавезно

1

висок	третирање, или било који други директни или блиски контакт са особама код којих је потврђено присуство или су преминуле од КОВИД -19	(замена или дезинфекција после сваког коришћења)	(замена или дезинфекција после сваког коришћења)	(замена или дезинфекција после сваког коришћења)	(замена или дезинфекција после сваког коришћења)	(дезинфекција после сваког коришћења)	(После сваког боравка у простору/ коришћења возила)
Висок	Кућне посете или блиски контакт са особама које су под повећаним ризиком од оболевања или асимптоматским особама које су биле у недавном непосредном контакту са особама код којих је потврђен КОВИД-19	Обавезно (замена или дезинфекција после сваког коришћења)	Обавезно (замена или дезинфекција после сваког коришћења)	Обавезно (замена или дезинфекција после сваког коришћења)	Препоручено /Није обавезно	Препоручено /Није обавезно	Обавезно (После сваког боравка у простору/ коришћења возила)
Средњи	Рад на позицијама са великим бројем (високом учесталашћу) директних контаката са колегама/странкама/посетиоцима, рад у просторијама са већим бројем корисника, односно више од 1 особе на 9 м2 корисног канцеларијског простора (4м2 за отворене/добро проветрене просторе), Рад на отвореном или у затвореном простору на прикупљању комуналног и канцеларијског отпада, рад у кафетеријама и чајним кухињама, дистрибуција прехранбених производа	Обавезно (замена или дезинфекција на сваких 4 сата коришћења)	Обавезно (замена или дезинфекција на сваких 4 сата коришћења)	Препоручено /Није обавезно (замена или дезинфекција на сваких 4 сата коришћења)	Није обавезно	Обавезно - дезинфекција на крају сваког радног дана (Препоручено на свака 4 сата коришћења простора)	Обавезно на крају сваког радног дана (Препоручено на свака 4 сата коришћења простора)

Мали	Рад на позицијама са малим бројем (малом учесталашћу) директних контаката са колегама/странкама/посетиоцима, рад у просторијама са мањим бројем корисника, односно мање од 1 особе на 9 м2 корисног канцеларијског простора	Обавезно (замена или дезинфекција на крају сваког радног дана)	Препоручено /Није обавезно (замена или дезинфекција на крају сваког радног дана)	Није обавезно	Није обавезно	Није обавезно	Обавезно на крају сваког радног дана
-------------	---	---	---	----------------------	----------------------	----------------------	--

На основу података из табеле дајемо следеће препоруке у вези примене ЛЗО према категоријама запослених:

- Шалтерски службеници (нпр. маска, рукавице и визир...): - маска, - рукавице, - провидни параван/удаљеност 2 метра
- Запослени у канцеларијама у којима борави 1-3 запослених: - маска
- Запослени у канцеларијама у којима борави више од 3 запослена радника: - маска, - рукавице, - провидни параван између радних места
- Запослени у непосредном контакту са странкама: - маска, - рукавице, - провидни параван/удаљеност 2 метра
- Запослени на пословима одржавања хигијене у објектима: - маска, - рукавице, - визир
- Запослени ангажовани на теренским пословима: - маска, - рукавице
- Возачи и кондуктери у возилима ГСП: - маска, - рукавице, провидни параван
- Запослени на теренским комуналним пословима (градска чистоћа, комунална полиција, контролори паркинг сервиса...): - маска, - рукавице
- Запослени у предшколским установама – у складу са већ израђеним препорукама
- Запослени у школским установама – у складу са већ израђеним препорукама
- Запослени у установама културе и спорта, у контакту са грађанима: маска, - провидни параван/удаљеност 2 метра
- Запослени у социјалним установама у складу са већ израђеним препорукама
- Остале групе запослених под посебним епидемиолошким ризиком: маска, рукавице, визир, комбинеzon, по потреби постављање дезо тунела на улазу и излазу из објекта

Постављање некоришћене, односно чисте и дезинфиковане, као и одлагање искоришћене ЛЗО мора бити у складу са препоруком и упутством произвођача исте.

ЛЗО предвиђена за вишекратну употребу мора бити дезинфикована на одговарајући начин на крају радног времена сваког радног дана, и складиштена на чистом и дезинфикованом месту како би била спремна за наредни дан.

Препоручена средства за дезинфекцију ЛЗО за вишекратну употребу су стандардни процеси машинског прања са одговарајућим детерџентима и на температурама вишим од 70°C, као и дезинфекциона средства на бази 70%-тног алкохола, или водоник пероксида.

ЛЗО која је намењена за једнократну употребу након коришћења треба да се на крају сваког радног дана одлаже у одговарајућу кесу за отпад и затвара тако да се не може поново отворити. На тај начин затворена кеса се након 96 сати мировања у оквиру објекта правног лица, може транспортовати као комунални отпад на депонију.

Прецизне препоруке о врстама, количинама, начину складиштења и начину примене дезинфекционих средстава треба затражити од Завода за биоциде и медицинску екологију.

Постављање дезобаријера натопљених дезинфекционим средством, а у циљу смањења ризика од уношења нечистоћа у објекте путем обуће корисника и запослених није обавезно, али је препоручено на улазу свих објеката са високом учесталашћу улазака и излазака.

Процена за потребом примене других додатних мера (преграде, дезотунели, контејнери и др..) мора се обавити на захтев и ситуационо у складу са актуелним степеном ризика од ширења изазивача КОВИД-19, и предвиђених активности запослених у правном лицу.

Заштитне маске

- За једнократну примену, у складу са препоруком Светске здравствене организације (СЗО), могу се користити медицинске заштитне маске за лице које треба да испуњавају стандард (Европски стандард EN 14683:2019-6 Сертификат CE1) по питању високог степена филтрације, неометаног дисања, и способности да задрже течности.
- За вишекратну примену, могу се користити и памучне маске за лице које се шију од памучних материјала гушћег ткања који су доступни на тржишту. Шију се од двослојних или вишеслојних материјала и носе се при свакодневним животним активностима. *Перу се у машини за прање веша употребом стандардних детерџената користећи програм прања на температури од најмање 60 °C или ручно на вишим температурама, а након тога пеглају стандардном пеглом подешеном на температуру већу од 60 °C.*

Маска има заштитну улогу ако се:

- користити за личну употребу и не дели са другом особом,
- пре и након стављања маске оперу руке сапуном и водом у трајању од најмање 20 секунди или дезинфикују средством на бази 70% алкохола,
- користи тако да маска прекрива уста, нос и браду и чврсто пријања уз лице,
- не додирује спољашња површина маске која је потенцијално контаминирана вирусима и маска не спушта испод браде приликом говора, конзумације напитака и хране,
- скида када се овлажи и не користи поново након скидања већ се мења новом сувом маском. Препоручена је замена на свака 2-3 сата (односно 3 пута током осмочасовног радног времена,
- маска након скидања одлаже у посебно за њу намењену врећицу и по доласку кући опере.

Процена постављања дезотунела мора бити у складу са актуелним јавним информацијама о броју заражених/оболелих, односно исти могу бити постаљени на улазе и излазе оних установа/институција где се очекује велики број посета од стране заражених/оболелих особа (као што су места за тестирање на COVID-19) или где је повећано присуство рањивих група становника (домови за старије, казнено-поправне установе...), као и места долазака путника из

4

ISO 9001:2015

Рег.бр. 12 104 41478 TMS
Важи до 14.09.2020.

ISO 14001:2015

Рег.бр. 12 100 41478 TMS
Важи до 14.09.2020.

зона где је проглашена епидемија (аеродроми, луке, гранични прелази..), односно јавних колектива са бројем запослених већим од 100, а у којима није могуће обезбедити међусобну раздаљину већу од 2 метра између два запослена у истој смени.

У циљу што тачније процене потребног броја јединица ЛЗО, лице које је задужено за безбедност и процену ризика на радном месту у јавном предузећу (или друго одговорно лице), мора узети у обзир и претпостављену дужину трајања повећане изложености потенцијалним инфективним агенсима као и број радника који долазе на посао, умањен за број радника који своје пословне активности могу обављати од куће.

Лице које је задужено за безбедност и процену ризика на радном месту (или друго одговорно лице), приликом планирања неопходних количина ЛЗО, као оријентациону вредност препоручено је да користи број јединица ЛЗО које су искоришћене по запосленом/правном субјекту који делује у оквиру Управе града Београда, током целокупног трајања ванредног стања услед коронавируса у првој половини 2020. године.

ISO 9001:2015

Рег.бр. 12 104 41478 TMS
Важи до 14.09.2020.

ISO 14001:2015

Рег.бр. 12 100 41478 TMS
Важи до 14.09.2020.